

PEIXOS, LLEONS, FARAONS I ELEFANTS

Mans berbers a l'arena de Benidorm

En les platges d'Holanda, de Florida o de Marbella, una estranya manera d'entendre l'escultura, amb l'arena com a matèria base, està assolint una gran popularitat. Ibrahim Iguider n'és el precursor

Joan Vicent Hernández

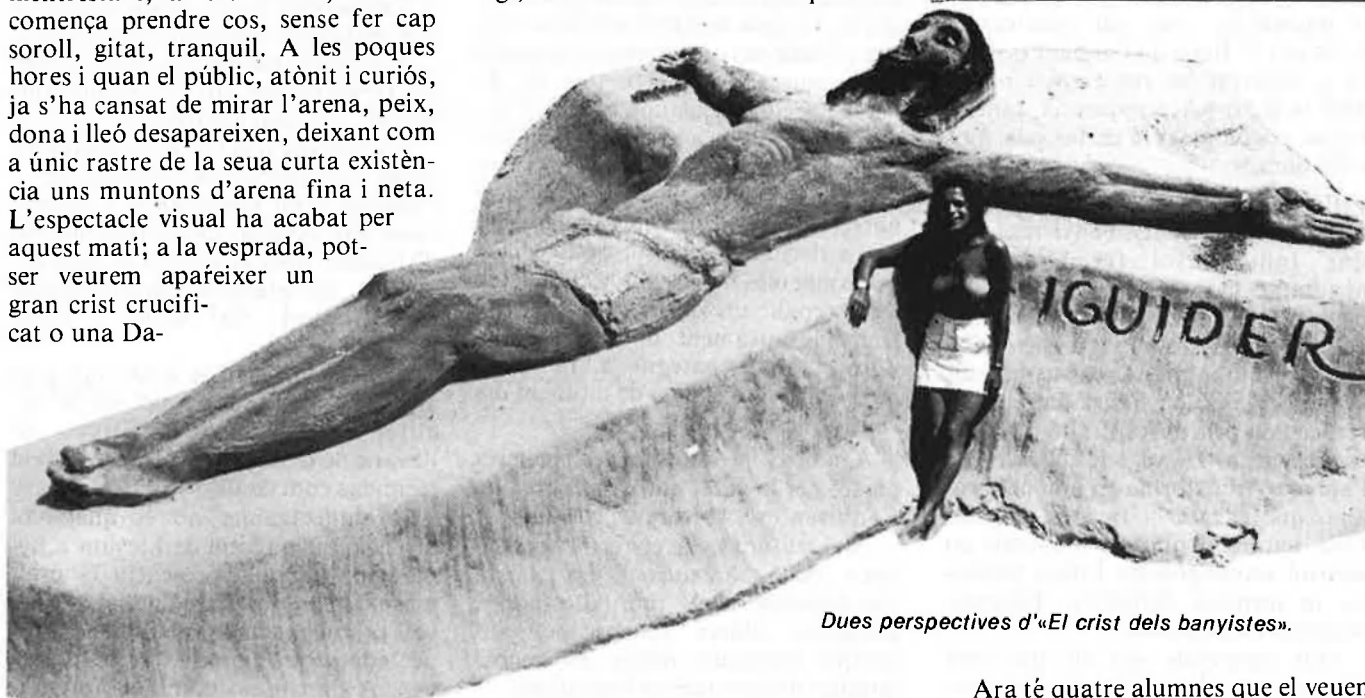
De la neta i fina arena de la platja emergeix una dona a cavall d'un peix fantàstic. Ningú no es mou; mentrestant, al seu costat, un lleó comença prendre cos, sense fer cap soroll, gitat, tranquil. A les poques hores i quan el públic, atònit i curiós, ja s'ha cansat de mirar l'arena, peix, dona i lleó desapareixen, deixant com a únic rastre de la seua curta existència uns muntons d'arena fina i neta. L'espectacle visual ha acabat per aquest matí; a la vesprada, potser veurem apafeixer un gran crist crucificat o una Da-

són les mans i, la tinta, l'aigua del mar i l'arena. Jo no sé dibuixar. Faig escultura d'arena.»

De fa deu anys, tothom el coneix a Benidorm com «el Moro», sense que aquest apel·latiu supose cap desprestigi, més aviat el contrari. Aquest ho-

PACO CUTILLAS

Dues perspectives d'«El crist dels banyistes».

ma d'Elx mirant el cel blau, sempre blau, de Benidorm.

Marededéus, cares de faraons i faraones, elefants, passatges de la història de Roma, dones i homes nus, apareixen i desapareixen de la platja de Llevant, com si uns poders sobrenaturals els donassen vida, i els destruís després per capritx. Mentrestant, la gent va deixant caure monedes i bitllets a les caixes de cartó que algú, humà, ha posat al passeig. Mirar i sorprendre's té un preu voluntariós.

Ibrahim Iguider es mira les mans, encara amb reminiscències d'arena, i em mira a mi, amb ulls de picardia i barba negra.

«No hi ha cap secret; el bolígraf

me jove, que mai no diu els anys que té —«l'edat només és un nombre»—, és estimat i respectat pels benidormins, que el tenen com el seu artista particular.

«Crec que sóc l'únic estranger que més integrat és a Benidorm. No hi he tingut mai cap problema.»

Dos milions de postals de les seues escultures d'arena ajuden a fer popular un home que ha arribat a la conclusió que és un mestre. Orgullós, afirma que ha creat i ha engendrat escoles arreu del món. Ell s'ha encarregat de transmetre la idea i els altres l'han copiada.

«A Florida, a Holanda i a Marbella, per exemple, ja hi ha gent que ho fa. A Espanya ja no es fan només concursos de castells d'arena.»

Ara té quatre alumnes que el veuen treballar i n'aprenen. «L'exclusiva ja no és meua», però ell té l'orgull de ser el primer «i el millor»; per això és «rècord mundial en temps i dimensions d'escultor sobre arena». El mestre és el mestre i, de moment, el mestre és ell. Al migdia i a últimes hores del vespre dos o tres muntons d'arena l'esperen impacients perquè els treballi al seu gust. Unes altres persones, contractades, fan l'esforç físic d'amuntegar; ell farà l'espectacle. Un imaginari, invisible i individual, telò comença a alçar-se. Les figures van prenent cos amb molta rapidesa, fins al punt que en quinze minuts una ja és acabada. Cal seguir amb els altres muntons, dues escultures més, i la faena ha arribat a terme. L'espectacle no ha tardat ni una hora

PACO CUTILLAS

Ibrahim Iguider.

a muntar-se; ara, cal admirar-lo. L'artista s'oblida de l'arena i es dedica a observar les reaccions i parlar amb la gent. «Açò requereix, també, molta psicologia. He de fer relacions públiques.»

El repertori de figures és ampli, encara que «El crist dels banyistes» és el que Iguider sol fer amb més assiduitat. Dos metres d'alt per nou de llarg i cinc d'ample formen una escultura molt vistosa i sorprenent. Cal remoure molta arena per aconseguir la perfecció d'una figura coneguda i respectada pels mirons; ningú no gosaria trencar-la. De vegades el color de l'arena es transforma en una policromia, que encara la fa més realista. Cola natural i pintures minerals en aerosol aconseguixen l'obra perfecta, la sorpresa definitiva. Després, vindrà la recompensa.

«Els espanyols són els que més s'interessen pel que faig; són més sensibles i senzills; molts em pregunten

pel procés de creació. Els americans són més salvatges, fan fotos i després no donen ni un duro.»

Veig moltes monedes a les caixes de cartó, i també bitllets; sembla que avui la gent no s'ha portat malament. «No em puc queixar, hi ha dies per a tot. Hi ha qui dona deu mil pessetes i altres que es conformen deixant-me'n una. He arribat a guanyar-ne més de cent mil en algunes ocasions, però molt comptades. Jo no demane res; és la voluntat de la gent. Si els agrada el que faig, deixen diners i, si no, no em donen res.»

Parla trencant les paraules i barrejant el castellà amb el francès. El seu to és dèbil i són moltes les voltes que cal preguntar-li de nou. Arribà a les escultures, «per accident» aquest agricultor berber que afirma que els seus avantpassats fundaren Benidorm. La seua iniciació artística es situa a Mallorca on, mentre hi passava les vacances, li robaren tots els diners, i decidí fer alguna cosa per poder seguir vivint a l'illa. La seua afició infantil als castells d'arena l'empenyà a fer una escultura i a parar el barret. Tres mil pessetes foren prou per a decidir el seu futur. Es digué que «mai més no em faltarien diners» i emprengué un viatge a Alacant, on treballà únicament dos dies. Benidorm, «molt paregut a la meua terra», fou la segona i de moment definitiva destinació.

Agadir el va veure fer les primeres passes per la vida, una existència plena d'aventures i picaresca contínua.

Als deu anys, ja coneixia tots els trucs per sobreviure sense massa complicacions. A més d'estudiar, guanyava diners venent pel seu compte tomaques roïnes del negoci familiar d'exportació d'hortalisses.

«La vida europea m'ha fet perdre

l'instint de la picardia, que val molt més que el de la intel·ligència.»

Home de pocs llibres, prefereix els periòdics i el tracte personal, per anar aprenent i desenvolupar-se pel món. Un grapat de països han estat devorats pels seus ulls ansiosos i escrutadors. Ulls de berber que de tant en tant fa poemes.

«No sóc àrab, sóc berber, i tinc el meu propi idioma. Els meus avis no parlaven àrab, i jo sempre he dit que sóc un artista berber; això abans que tot. Els àrabs són forces d'ocupació al llarg de la història. Actuaré de berber fins que em muira.»

La seua visió nacionalista el porta a sentències com aquestes:

«Qui no reconeix el seu idioma o la seua història no és res; és un perfum sense marca, un arbre que no té fruita.»

Tanmateix, el seu sentit social va més enllà de la consciència nacional.

«La meua lluita és per un món sense fronteres, per un socialisme universal. Tots som germans.»

L'abraçada o la forta encaixada de mans t'avancen la sensualitat i l'amistat d'un home sincer i senzill, sense cap cortina; ell tampoc no vol disfresses. «No m'agrada la gent orgullosa, els preferesc senzills, sense cap protocol. Cal donar i saber rebre.»

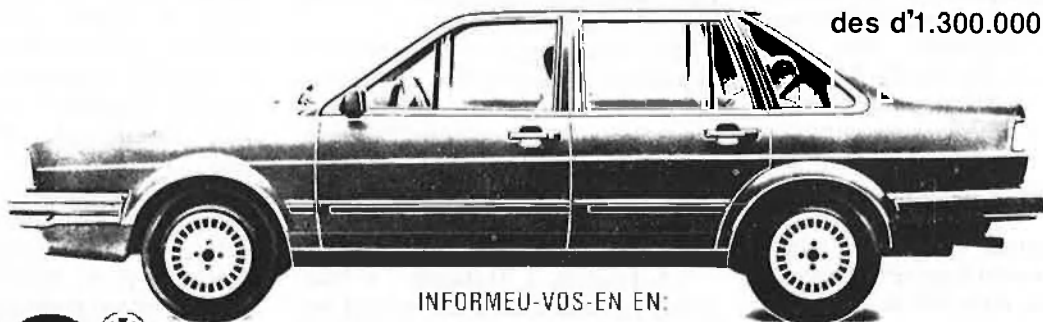
Iguider vol arribar a ser «un gran artista, el més gran» i per fer-ho realitat no s'estalvia esforços en l'avanç de la seua obra i que la gent el reconega com escultor.

Ibrahim Iguider no és qualsevol atracció de la platja de Llevant a Benidorm. La seua presència és molt més directa i perenne. El crist o el cavall ja són patrimoni dels milers d'espectadors que passen i se'n sorprenen. A l'arena no només es fan castells. □

VOLKSWAGEN

SANTANA

des d'1.300.000 ptes. F.F.

INFORMEU-VOS-EN EN:

COMERCIAL SETABENSE. S. A. • Baixada de l'Estació. 6 • Tel 288 17 80 • XÀTIVA